

***Suvestinė redakcija nuo 2024-03-28***

*Nutarimas paskelbtas: TAR 2015-06-12, i. k. 2015-09191*

***Nauja redakcija nuo 2024-03-28:***

*Nr. [03-47](#), 2024-03-26, paskelbta TAR 2024-03-27, i. k. 2024-05472*

## **LIETUVOS BANKO VALDYBA**

### **NUTARIMAS**

### **DĖL FINANSŲ MAKLERIO ĮMONIŲ PRIEŽIŪRINIO TIKRINIMO IR VERTINIMO PROCESO REIKALAVIMŲ APRAŠO PATVIRTINIMO**

2015 m. birželio 11 d. Nr. 03-93

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo 42 straipsnio 4 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatymo 15<sup>2</sup> straipsniu, įgyvendindama 2019 m. lapkričio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2019/2034 dėl investicinių įmonių riziką ribojančios priežiūros, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2002/87/EB, 2009/65/EB, 2011/61/ES, 2013/36/ES, 2014/59/ES ir 2014/65/ES, Lietuvos banko valdyba **n u t a r i a**:

Patvirtinti Finansų maklerio įmonių priežiūrinio tikrinimo ir vertinimo proceso reikalavimų aprašą (pridedama).“

Valdybos pirmininkas

Vitas Vasiliauskas

PATVIRTINTA  
Lietuvos banko valdybos  
2015 m. birželio 11 d.  
nutarimu Nr. 03-93  
(Lietuvos banko valdybos  
2024 m. kovo 26 d. nutarimo Nr. 03-47  
redakcija)

## **FINANSŲ MAKLERIO ĮMONIŲ PRIEŽIŪRINIO TIKRINIMO IR VERTINIMO PROCESO REIKALAVIMŲ APRAŠAS**

### **I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Finansų maklerio įmonių priežiūrinio tikrinimo ir vertinimo proceso reikalavimų apraše (toliau – Aprašas) reglamentuojamas priežiūrinio tikrinimo ir vertinimo procesas, kuris taikomas Lietuvoje išduotą finansų maklerio įmonės licenciją turinčioms finansų maklerio įmonėms (toliau – įmonė), kai atliekamas įmonių priežiūrinio tikrinimo ir vertinimo procesas (angl. *Supervisory Review and Evaluation Process*, SREP), kaip tai nurodyta Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatymo 15<sup>2</sup> straipsnyje. Apraše nustatyta SREP atlikimo tvarka, pagrindiniai elementai, kuriuos Lietuvos bankas įvertina atlikdamas įmonės SREP, taip pat veiklos riziką ribojančių priemonių taikymas įmonei.

2. Lietuvos bankas atlieka įmonės priežiūrinį tikrinimą ir vertinimą vadovaudamasis šiuo Aprašu ir bendromis Europos bankininkystės institucijos (angl. *European Banking Authority*) ir Europos vertybinių popierių institucijos (angl. *European Securities and Markets Authority*) 2022 m. liepos 21 d. priimtomis Gairėmis dėl priežiūrinio tikrinimo ir vertinimo proceso (SREP) bendrų procedūrų ir metodikų pagal Direktyvą (ES) 2019/2034 (EBA/GL/2022/09; ESMA35-42-1470) (toliau – SREP gairės).

3. Atlikdamas priežiūrinį tikrinimą ir vertinimą, Lietuvos bankas peržiūri tvarkos aprašus, strategijas, procesus ir mechanizmus, kuriuos įdiegė įmonė, siekdama laikytis Finansinių priemonių rinkų įstatyme, 2019 m. lapkričio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamente (ES) 2019/2033 dėl riziką ribojančių reikalavimų investicinėms įmonėms, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1093/2010, (ES) Nr. 575/2013, (ES) Nr. 600/2014 ir (ES) Nr. 806/2014 (toliau – Reglamentas (ES) 2019/2033), ir kituose teisės aktuose nustatytų kapitalo ir kitų riziką ribojančių reikalavimų.

4. Lietuvos bankas, remdamasis atliktu SREP, nustato, ar įmonės įdiegtos tvarkos ir strategijos, procesai ir mechanizmai užtikrina tinkamą įmonės rizikos valdymą, ar turimo kapitalo ir likvidžiojo turto pakanka veiklos rizikai padengti.

5. Lietuvos bankas kiekvienos įmonės priežiūrinio tikrinimo ir vertinimo dažnumą ir intensyvumą nustato atsižvelgdamas į įmonės dydį, sisteminę svarbą, veiklos pobūdį, mastą ir sudėtingumą ir vadovaudamasis proporcingumo principu. Lietuvos bankas, nustatydamas priežiūrinio tikrinimo ir vertinimo dažnumą kiekvienai finansų maklerio įmonei, atsižvelgia į Aprašo II skyriuje nurodytą finansų maklerio įmonės kategoriją.

6. Kai proporcinga, Lietuvos bankas gali atlikti ne individualų įmonės priežiūrinį tikrinimą ir vertinimą, o finansų maklerio įmonių kategorijos priežiūrinį tikrinimą ir vertinimą, sugrupavęs įmones pagal jų bendrą veiklos pobūdį, mastą ir sudėtingumą.

### **II SKYRIUS FINANSŲ MAKLERIO ĮMONIŲ KATEGORIJOS**

7. Lietuvos bankas kiekvieną finansų maklerio įmonę priskiria vienai iš toliau nurodytų kategorijų:

7.1. 1 kategorijos finansų maklerio įmonės turtas ir nebalansinis turtas lygus ar didesnis nei 1 mlrd. eurų arba įmonės turtas ir nebalansinis turtas lygus ar didesnis nei 250 mln. eurų ir įmonė teikia Finansinių priemonių rinkų įstatymo 3 straipsnio 26 dalies 3 ir 6 punktuose nurodytas paslaugas;

7.2. 2 kategorijos finansų maklerio įmonės turtas ir nebalansinis turtas lygus ar didesnis nei 250 mln. eurų, bet ne daugiau nei 1 mlrd. eurų ir įmonė nevykdo Finansinių priemonių rinkų įstatymo 3 straipsnio 26 dalies 3 ir 6 punktuose nurodytos veiklos;

7.3. 3 kategorijos finansų maklerio įmonės turtas ir nebalansinis turtas mažesnis nei 250 mln. eurų ir įmonė nepriskiriama mažoms ir tarpusavio sąsajų neturinčioms įmonėms;

7.4. 4 kategorijos finansų maklerio įmonės – tai mažos ir tarpusavio sąsajų neturinčios finansų maklerio įmonės, kaip tai nurodyta Finansinių priemonių rinkų įstatymo 2 straipsnio 38<sup>2</sup> dalyje.

8. Lietuvos bankas, laikydamasis SREP gairių 16–18 punktuose nurodytų reikalavimų, gali priskirti įmonę kitai kategorijai, nei nurodyta Aprašo 7 punkte, jei įvertinęs individualiai kiekvieną įmonę pagrįstai nustato, kad įmonės rizikos nepadengtos remiantis privalomais Reglamento (ES) 2019/2033 ir Finansinių priemonių rinkų įstatymo reikalavimais.

9. Lietuvos bankas, atlikdamas įmonės priežiūrinį tikrinimą ir vertinimą, atsižvelgia į įmonės vidaus kapitalo pakankamumo vertinimo ir vidaus likvidumo vertinimo procesą (angl. *Internal Capital Adequacy Assessment Process*, ICAAP, *Internal Liquidity Assessment Process*, ILAAP) rezultatus. Lietuvos bankas vertina įmonės ICAAP ir ILAAP sudėtines dalis, metodiką, prielaidas, taikymo mastą ir gautus rezultatus, atsižvelgdamas į tai, kad ICAAP ir ILAAP turi būti proporcingi įmonės veiklai.

10. Vykdydamas Apraše nustatytas funkcijas, Lietuvos bankas gali susipažinti su įmonės valdymo organų ir įmonės komitetų darbotvarkėmis, kitais įmonės dokumentais ir informacija, kuri reikia priežiūriniam tikrinimui ir vertinimui atlikti, taip pat su valdymo organo veiklos rezultatų vidaus ir išorės vertinimo rezultatais.

11. Vykdydamas SREP, Lietuvos bankas, jei būtina, visų pirmiausia taiko šias priemones:

11.1. dažnesnius įmonės patikrinimus vietoje;

11.2. nuolatinį Lietuvos banko atstovų buvimą įmonėje;

11.3. reikalavimą, kad įmonė pateiktų papildomas ataskaitas arba ataskaitas pateiktų dažniau, nei numatyta;

11.4. papildomą arba dažnesnį įmonės veiklos, strateginių arba verslo planų tikrinimą;

11.5. temines analizes, padedančias stebėti specifinę riziką, kuri gali kilti.

### **III SKYRIUS RIZIKĄ RIBOJANČIŲ PRIEMONIŲ TAIKYMAS**

12. Lietuvos bankas, atlikęs įmonės SREP, priima sprendimą dėl siūlomo papildomo kapitalo, likvidumo ir kitų priežiūros priemonių derinio, kurį taikant būtų galima geriausiai atsižvelgti į konkrečią kiekvienos įmonės padėtį.

13. Lietuvos bankas SREP sprendime gali nurodyti įmonei sukaupti tam tikrą papildomo kapitalo ir (arba) likvidžiojo turto sumą arba taikyti kitus riziką ribojančius reikalavimus, kaip tai nurodyta Finansinių priemonių rinkų įstatyme, bent jau šiais atvejais, kai:

13.1. įmonės valdymo priemonės, įskaitant įmonės organizacinę struktūrą, rizikos, kuri įmonei kyla arba gali kilti, nustatymo, valdymo, stebėjimo ir informavimo apie tokią riziką procesai ir vidaus kontrolės priemonės, įskaitant patikimas valdymo ir apskaitos procedūras, neužtikrina tinkamo įmonės kapitalo poreikio jos veiklos rizikai padengti nustatymo;

13.2. įmonės kapitalo ir likvidžiojo turto, apskaičiuotų pagal Finansinių priemonių rinkų įstatymo ir Reglamento (ES) Nr. 2019/2033 reikalavimus, nepakanka rizikai padengti;

13.3. mažai tikėtina, kad vien tik taikant kitas administracines priemones per nustatytą laikotarpį būtų tinkamai pagerintos įmonės tvarkos, procesai, mechanizmai ir strategijos;

13.4. Lietuvos bankas nustato, kad, įmonei nesilaikant nustatytų reikalavimų taikyti atitinkamus metodus skaičiuojant kapitalo poreikį rizikai padengti, tikėtina, jog įmonė neturės pakankamo kapitalo rizikai padengti;

13.5. tikėtina, kad įmonė netiksliai įvertina riziką.

---

**Pakeitimai:**

1.

Lietuvos bankas, Nutarimas

Nr. [03-30](#), 2022-02-10, paskelbta TAR 2022-02-14, i. k. 2022-02553

Dėl Lietuvos banko valdybos 2015 m. birželio 11 d. nutarimo Nr. 03-93 „Dėl Finansų maklerio įmonių priežiūrinio tikrinimo ir vertinimo proceso taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos bankas, Nutarimas

Nr. [03-47](#), 2024-03-26, paskelbta TAR 2024-03-27, i. k. 2024-05472

Dėl Lietuvos banko valdybos 2015 m. birželio 11 d. nutarimo Nr. 03-93 „Dėl Finansų maklerio įmonių priežiūrinio tikrinimo ir vertinimo proceso reikalavimų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo